

L'euroregió

i l'Eix de la Prosperitat

El dimarts passat, dia 19, el PP va inaugurar a Múrcia, sense dissimular, l'eix institucional d'oposició al Govern socialista. Al cap de deu dies, a Barcelona, es fundà l'euroregió. L'únic element comú de totes dues iniciatives, tan diverses i fins i tot contraposades, es diu Jaume Matas.

Balears i País Valencià com alguna cosa diferent d'una simple suma d'esforços en diversos camps.

Inesperadament, al cap d'una setmana de la creació d'aquest trident autonòmic del PP, el president balear anunciava que participaria en la reunió (el dia 29 a Barcelona) creadora de la famosa euroregió proposada pel president català, Pasqual Maragall. Era estrany el canvi d'opinió de Matas, ja que en els mesos anteriors havia dedicat a la idea impropèria sense fi, entre els quals va adquirir un "quart d'hora de fama" la qualificació d'"intent d'Anschluss" (invasió nazi d'Àustria). Segons els mitjans de comunicació afins al president de l'executiu illenc, Maragall havia canviat l'orientació de l'euroregió, i això, al seu torn, explicava el canvi d'opinió de Matas: si abans era un projecte de construcció (segons deia el PP) dels Països Catalans estructurats a través d'aquesta institució amb el pèrfid objectiu de "colonitzar" les Balears i altres regions, sembla que amb el nou enfocament Maragall renuncia a la seva intenció inicial per acceptar el principi imposat pel president balear: que qualsevol col·laboració fos en un marc d'absoluta igualtat entre les parts i sempre exclusivament en temes econòmics i sense cap intenció institucional.

Així anaven les coses fins fa unes setmanes, quan s'anunciava a Palma que el president es desplaçaria a Múrcia per participar, el dia 19 d'octubre, en l'acte formal d'adscripció murciana a l'Eix de la Prosperitat de les comunitats conservadores. Curiosament, aquesta reunió d'eixamplament es feia pocs dies abans de la cita de Barcelona per crear l'euro-

Divendres, 29 d'octubre,
es crea a Barcelona
l'Euroregió de l'Arc
Mediterrani.

Pocs dies abans,
a Múrcia, naixia
l'eix d'executius
autonòmics del PP
contra el Govern
socialista.

El nexa d'unió entre
les dues iniciatives:
Jaume Matas.

Estranya coincidència
encara amb
molts interrogants.

Eix de la Prosperitat. Primer es presentà com un acord estratègic de col·laboració entre els governs del País Valencià i Balears. No li posaren nom. Va ser abans de l'estiu. El president valencià, Francesc Camps, atorgà el títol honorífic d'ambaixador valencià al seu col·lega balear Jaume Matas, i va ser llavors quan possiblement tot dos parlaren de com estructurar el poder institucional conservador per oposar-se al Govern estatal socialista. Al setembre, a Palma, ambdós presidents es feien acompanyar de la seva homòloga madrilenya, Esperanza Aguirre, per ampliar l'estratègia comuna. Naixia, ara sí batejat, l'Eix de la Prosperitat.

En el seu moment ja qualificàrem en aquest setmanari la primera reunió de primer pas per teixir una mena de front institucional i polític anti-PSOE i antinacionalista, en resposta a les anunciades reformes estatutàries i constitucional. L'estratègia encara es va definir més quan l'esmentat eix naixia a Palma a partir de les tres comunitats conservadores. Aleshores sí que s'expressaren d'igual manera l'oposició valenciana i la balear. Els protagonistes, emperò, havien negat preventivament (i significativament) amb vehemència qualsevol possibilitat d'interpretar la col·laboració estratègica entre els governs autonòmics de Madrid,

regió. Tal com va passar al setembre, amb el naixement de l'eix del PP i, tot seguit, l'anunci del president balear de sumar-se a la idea de Maragall, es repetia la coincidència en tan poc temps de les dues iniciatives, i Matas com a element comú. És com si volgués adquirir una mena de condició transversal: d'una banda, assumeix implícitament el lideratge de les autonomies del PP, i, de l'altra, es relaciona amb el president català per participar en l'euroregió –o si més no conèixer-la des de dins– que amb tan mals ulls veuen en el PP espanyol. Idea maragalliana que (Mariano Rajoy *dixit*) la participació de Matas havia aigualit perquè no esdevingués instrument de trencament de la legalitat vigent.

Arriba el dia 19. Múrcia. Altre cop, sorpresa. La reunió prevista es converteix en quelcom més que el simple acte de la suma murciana. Sí, Múrcia hi era. Però també La Rioja, Castella-Lleó i Galícia, a més de les Balears, el País Valencià i Madrid. O sigui, ple. Tots els governs autonòmics del PP. Cimera conservadora autonòmica contra els socialistes. La màscara de la col·laboració estratègica entre autonomies sense altres pretensions (com havien dit reiteradament) queia feta bocins. Novament el president balear s'erigia en portaveu i protagonista d'aquest Eix de la Prosperitat ampliat al màxim. Amb quin objectiu? Doncs res millor que explicar-ho amb les seves paraules: "Les negociacions unilaterals [del Govern socialista] amb algunes comunitats [llegiu Catalunya, Andalusia...] marginen les autonomies de l'Eix", va advertir Matas. "L'executiu de Zapatero –segons el president balear– no governa per a tothom, sinó que es limita a ser "un govern que gesticula en lloc de governar, i el que volem és que governi." El desgovern socialista i la seva perversa voluntat de marginar les autonomies conservadores, segons els populars, es farien evidents en els pròxims Pressupostos Generals de l'Estat, els quals, segons digué Matas, "afecten greument el futur i el desenvolupament d'Espanya, i d'una manera especialment important afectaran negativament el que hauria de ser la lleialtat entre comunitats autònomes". Davant d'aquestes intencions, semblava clar que els reunits s'oposarien

La sorprenent adhesió de Jaume Matas a l'euroregió que impulsa Pasqual Maragall ha despertat tota mena de sospites.

aferrissadament a aquesta política. L'Eix de la Prosperitat, en fi, quedava presentat en societat. Totes les autonomies del PP, amb el liderat implícit de Matas, volen coordinar missatges polítics contra el Govern espanyol i donar així permanent munició a l'estratègia opositora espanyola del PP. Pura concreció política del congrés conservador dels primers dies d'octubre. Mà dura contra el PSOE.

Euroregió. I en aquest context, com queda l'euroregió? Doncs certament encara no se sap. Aquest mateix divendres, 29 d'octubre, si no hi ha canvis, es reuniran a Barcelona els màxims representants institucionals, o delegats, de Catalunya, Balears, Aragó, Andorra, Lleugadoc-Rosselló i Migdia-Pirineus. Serà el moment en què, a la fi, es podrà concretar alguna cosa. No consta, en el moment d'escriure aquesta crònica, l'ordre del dia, però tot fa imaginar que s'haurà de consensuar, si més no, una declaració conjunta de constitució de l'euroregió. I, almenys, haurà de definir els seus objectius estratègics.

Segons els resultats d'aquesta reunió es podrà calibrar la potencialitat del que ara per ara és només una idea. Ara bé, una idea que pot tenir una enorme importància. La trobada dels màxims representants dels països i regions, o delegats expressos, representa la projecció d'una potència econòmica que significa aproximadament el 14% del PIB dels estats

francès i espanyol, i agrupa una demografia del 17% de la població francoespanyola conjunta. Sense entrar en altres consideracions, les dues dades permeten entendre l'enorme potencial que té la idea de Maragall.

Ara bé, com es pot relacionar i entendre la presència de Matas –líder de l'instrument polític i ideològic antisocialista (l'Eix de la Prosperitat)– en l'acte fundacional de l'euroregió liderada per un socialista, el president català, que tan bones relacions té amb el Govern de Zapatero? Encara més: com s'entén que Matas denunciï els privilegis que el PSOE concedeix a Catalunya i que alhora participi en un projecte que lidera Maragall i que té per objectiu, des del punt de vista conservador, aconseguir més privilegis per a Catalunya? Afectarà d'alguna manera la presència de Matas el sentit fonamental de l'euroregió? És cert que la simple participació de Matas respon, com diu el PP, a la rebaixa de les pretensions inicials de Maragall? O és una participació passiva com a resultat d'un simple intercanvi d'interessos (Matas presta suport a l'euroregió a canvi del suport de Maragall pel que fa al trencament de l'Institut Ramon Llull i a la difusió de TV3 a Balears)?

Moltes incògnites que, esperem, a partir d'aquest divendres hauran de començar a aclarir-se.

Miquel Payeras